

**STOWARZYSZENIE
MIĘDZY
UNIA EUROPEJSKĄ
A EGIPTEM**

Rada Stowarzyszenia

**Bruksela, 16 czerwca 2017 r.
(OR. en)**

**UE-EG 2801/17
ADD 1**

LIMITE

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Priorytety partnerstwa UE–Egipt na lata 2017–2020

PRIORYTETY PARTNERSTWA UE–EGIPT NA LATA 2017–2020

I. Wprowadzenie

Ogólne ramy współpracy między UE a Egiptem określono w **układzie o stowarzyszeniu**, który został podpisany w 2001 r. i wszedł w życie w 2004 r. Wszystkie elementy układu o stowarzyszeniu pozostają w mocy, jednak w niniejszym dokumencie przedstawiono wspólnie określone priorytety między UE a Egiptem w świetle zmienionej **europejskiej polityki sąsiedztwa**, które nakreślają ramy partnerstwa na najbliższe 3 lata.

Celem tych **priorytetów partnerstwa** jest stawienie czoła wspólnym wyzwaniom, przed którymi stoją UE i Egipt, promowanie wspólnych interesów i zagwarantowanie długoterminowej stabilności po obu stronach Morza Śródziemnego. Priorytety partnerstwa UE–Egipt są oparte na wspólnym zaangażowaniu na rzecz uniwersalnych wartości: demokracji, praworządności i poszanowania praw człowieka. Ich celem jest również wzmocnienie współpracy w celu wsparcia egipskiej „Strategii zrównoważonego rozwoju – wizja 2030”.

II. Proponowane priorytety

Priorytety partnerstwa powinny przyczynić się do zaspokojenia aspiracji ludności na obu brzegach Morza Śródziemnego, zwłaszcza w celu zapewnienia sprawiedliwości społecznej, możliwości godnego zatrudnienia, dobrobytu gospodarczego i znacznie lepszych warunków życia, a co za tym idzie umocnienia stabilności w Egipcie i UE. Kluczowymi aspektami realizacji tych celów są wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu, wspierany przez innowacje oraz skuteczne i partycypacyjne sprawowanie rządów oparte na poszanowaniu praworządności, praw człowieka i podstawowych wolności. Priorytety uwzględniają również rolę odgrywaną odpowiednio przez UE i Egipt na arenie międzynarodowej i służą zwiększeniu współpracy dwustronnej, jak również regionalnej i międzynarodowej. Następujące nadrzędne priorytety będą podstawą odnowionego partnerstwa:

1. Nowoczesna i zrównoważona gospodarka oraz rozwój społeczny w Egipcie

UE i Egipt jako kluczowi partnerzy będą współpracować w zakresie realizacji celów określonych w „Strategii zrównoważonego rozwoju – wizja 2030” z myślą o budowaniu stabilnego i dostatniego Egiptu.

a) Modernizacja gospodarcza i przedsiębiorczość

Egipt jest zdeterminowany, by osiągnąć długoterminowy zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy, między innymi poprzez tworzenie bardziej korzystnych warunków dla **wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu i tworzenia miejsc pracy**, w szczególności dla ludzi młodych i kobiet, w tym przez zachęcanie do włączania sektora nieformalnego do legalnej gospodarki. W odniesieniu do długoterminowej stabilności gospodarczej, będzie to obejmować środki, które mogą zapewnić większą przestrzeń fiskalną umożliwiającą lepsze wdrażanie strategii na rzecz zrównoważonego rozwoju, dalszą reformę subsydiów i podatków, zwiększenie roli **sektora prywatnego i poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej**, tak by przyciągnąć więcej inwestycji zagranicznych, w tym poprzez bardziej otwartą i konkurencyjną politykę handlową, w pełni skorzystać z dywidendy cyfrowej oraz poprzez wspieranie kluczowych projektów infrastrukturalnych, takich jak rozwój wydajnego systemu transportu. Ponadto UE będzie wspierać dążenia Egiptu do **reformy administracji publicznej** oraz dobrych rządów, w tym poprzez wykorzystywanie wysokiej jakości danych statystycznych oraz przy uwzględnieniu rewolucji cyfrowej i związanych z nią nowych modeli biznesowych i społecznych.

Egipska strategia zrównoważonego rozwoju przywiązuje wielką wagę do małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), do „wielkich projektów”, takich jak projekt rozbudowy Kanału Sueskiego, projekt „złoty trójkąt” związany z bogactwami naturalnymi w Górnym Egipcie oraz rekultywacją czterech milionów hektarów na potrzeby rolnictwa i urbanizacji, jak również do egipskiego banku wiedzy jako do głównych czynników długoterminowego procesu rozwoju społeczno-gospodarczego. Biorąc pod uwagę znaczenie rozwoju MŚP dla wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, sektor ten będzie nadal odgrywać kluczową rolę we współpracy UE z Egiptem. UE rozważy również sposoby zwiększenia potencjału projektu rozbudowy Kanału Sueskiego w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego. Ponadto UE i Egipt będą współpracowały w dziedzinie badań naukowych i innowacji w różnych sektorach, a także przy rozwijaniu technologii cyfrowych i usług. W tym kontekście Egipt i UE podkreśliły swoje zainteresowanie zacieśnianiem współpracy w wielu istotnych działaniach z zakresu szkolnictwa wyższego i badań, w tym w ramach programów Horyzont 2020 i Erasmus +.

Ze względu na nieocenione i bogate dziedzictwo Egiptu, a także znaczny wkład sektora kultury (z którym turystyka jest silnie powiązana) do krajowego PKB, zatrudnienia, rezerw walutowych i rozwoju społeczeństwa, szczególny nacisk zostanie położony na **związki między kulturą, dziedzictwem kulturowym i lokalnym rozwojem gospodarczym**.

b) Handel i inwestycje

UE i Egipt są ważnymi **partnerami handlowymi**. Zobowiązały się one do **umacniania istniejących stosunków handlowych i inwestycyjnych**, a także zagwarantowania, by postanowienia handlowe układu o stowarzyszeniu UE–Egipt ustanawiające strefę wolnego handlu (FTA) były wdrażane w sposób, który umożliwi pełne wykorzystanie jej potencjału. UE wysunęła wcześniej pomysł pogłębionej i kompleksowej umowy o wolnym handlu (DCFTA) w celu pogłębienia i rozszerzenia istniejącej umowy o wolnym handlu, jednak UE i Egipt określą również wspólnie inne odpowiednie metody, które mogą się przyczynić do poprawy stosunków handlowych.

c) **Rozwój społeczny i sprawiedliwość społeczna**

Egipt potwierdza swoje zaangażowanie na rzecz reformy i wspierania rozwoju społecznego i sprawiedliwości społecznej, rozwiązywania wyzwań społecznych i demograficznych, przed którymi stoi, oraz rozwijania krajowych zasobów ludzkich, dzięki którym możliwy będzie większy rozwój gospodarczy i społeczny. W tym kontekście UE będzie wspierała starania Egiptu mające na celu **ochronę zmarginalizowanych grup społecznych** przed potencjalnymi negatywnymi skutkami reform gospodarczych za pośrednictwem **siatek bezpieczeństwa socjalnego i ochrony socjalnej**. Ponadto UE i Egipt będą w dalszym ciągu promowały **rozwój obszarów wiejskich i miejskich**, a także poprawę świadczenia podstawowych usług, ze szczególnym naciskiem na modernizację **szkolnictwa** (w tym szkolnictwa technicznego i zawodowego) oraz **systemów opieki zdrowotnej**. UE będzie dzieliła się doświadczeniem w zakresie tworzenia integracyjnego systemu opieki zdrowotnej i wysokiej jakości usług opieki zdrowotnej.

d) **Bezpieczeństwo energetyczne, środowisko i działania w dziedzinie klimatu**

UE i Egipt będą współpracowały w zakresie **dywersyfikacji źródeł energii** ze szczególnym uwzględnieniem **odnawialnych źródeł energii** oraz działań związanych z **efektywnością energetyczną**. Na wniosek rządu egipskiego UE będzie wspierała starania Egiptu zmierzające do zaktualizowania zintegrowanej strategii energetycznej, której celem jest spełnienie krajowych wymogów zrównoważonego rozwoju oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Ponadto odkrycie podmorskich złóż gazu w Egipcie stanowi istotne pole dla **synergii między UE a Egiptem w zakresie konwencjonalnych źródeł energii**, biorąc pod uwagę istniejącą infrastrukturę skraplania gazu w Egipcie. Umożliwiłoby to **bardziej przewidywalne wytwarzanie energii**, które służyłoby zarówno interesom Egiptu (biorąc pod uwagę znaczne zapotrzebowanie kraju i potencjał generowania dochodów, w tym dla otoczenia biznesu i rozwoju społecznego), jak i interesom UE (dywersyfikacja dostaw). **Wzmocnienie dialogu energetycznego** między UE i Egiptem przyczyni się do określenia kluczowych obszarów współpracy (takich jak pomoc techniczna w celu utworzenia regionalnego centrum energetycznego), wspólnych badań, wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk, transferu technologii oraz promowania subregionalnej (wewnątrzśródziemnomorskiej) współpracy, a jednocześnie umożliwi uwzględnienie konieczności ochrony ekosystemów morskich w basenie Morza Śródziemnego.

UE i Egipt będą wspólnie promowały **działania na rzecz ochrony klimatu i środowiska w kontekście realizacji celu zrównoważonego rozwoju**. Zgodnie ze swoimi zobowiązaniami wynikającymi z przyjęcia porozumienia klimatycznego z Paryża, UE będzie wspierała realizację **zaplanowanych, ustalonych na szczeblu krajowym wkładów (INDC)** w Egipcie w dziedzinie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej. UE i Egipt będą współpracowały na rzecz realizacji celów, które określono między innymi w programie działań do roku 2030 oraz w ramach z Sendai dotyczących ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych.

Egipt i UE zbadają możliwości współpracy w dziedzinach takich jak **zrównoważone zarządzanie zasobami**, w tym zasobami wodnymi, **zachowanie różnorodności biologicznej, infrastruktura sanitarna, zarządzanie odpadami stałymi**, w tym redukcja emisji zanieczyszczeń przemysłowych, gospodarowanie chemikaliami i odpadami niebezpiecznymi, a także zwalczania pustynnienia i degradacji gleby. Egipt i UE badają również możliwości przewidziane w deklaracji ministerialnej Unii dla Śródziemnomorza (UfM) w sprawie instrumentu na rzecz zintegrowanej polityki morskiej / przeciwdziałania zmianom klimatu¹. Rozważane potencjalne dziedziny współpracy obejmują inteligentne porty morskie, klastry morskie, zintegrowane zarządzanie strefą przybrzeżną, a także rybołówstwo morskie.

2. Partnerstwo w polityce zagranicznej

UE i Egipt mają wspólny interes we wzmacnianiu współpracy w polityce zagranicznej na szczeblu dwustronnym, regionalnym i międzynarodowym.

¹ Instrument dialogu polityki regionalnej na rzecz zintegrowanej polityki morskiej i przeciwdziałania zmianom klimatu.

Ustabilizowanie sytuacji we wspólnym sąsiedztwie i poza nim

Egipt ma istotną rolę do odegrania, wykorzystując swój status członka Rady Bezpieczeństwa ONZ oraz Rady Pokoju i Bezpieczeństwa Unii Afrykańskiej. W Egipcie znajduje się także siedziba Ligi Państw Arabskich (LPA), z którą Unia zamierza pogłębić i poszerzyć współpracę. Egipt i UE będą dążyły do ściślejszej współpracy i wspólnego porozumienia w wielu kwestiach, w tym w kwestiach wielostronnych. Partnerstwo między UE a Egiptem ma duże znaczenie dla stabilności i dobrobytu w basenie Morza Śródziemnego, na Bliskim Wschodzie i w Afryce. Współpraca między UE a Egiptem, w tym na forach regionalnych, będzie miała na celu przyczynianie się do rozwiązywania konfliktów, budowania pokoju oraz przewycięzania wyzwań politycznych i gospodarczych w tych regionach. Ponadto UE i Egipt wzmocnią wymianę informacji na temat najważniejszych wyzwań na szczeblu regionalnym i międzynarodowym, które mają wpływ na obie strony.

Współpraca w zakresie zarządzania kryzysowego i pomocy humanitarnej

UE i Egipt zintensyfikują współpracę i konsultacje oraz będą wymieniały doświadczenia w zakresie zarządzania kryzysami i zapobiegania im, zarówno na szczeblu dwustronnym, jak i regionalnym, dążąc do stawienia czoła skomplikowanym wyzwaniom dla pokoju, stabilności i rozwoju wynikającym z konfliktów i katastrof naturalnych, w ich wspólnym sąsiedztwie oraz poza nim.

3. Zwiększanie stabilności

Stabilizacja jest wspólnym wyzwaniem dla UE i Egiptu. Kluczowe znaczenie w tym względzie ma stworzenie **nowoczesnego państwa demokratycznego, które zapewnia wszystkim korzyści w sprawiedliwy sposób**. Prawa człowieka – obywatelskie, polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturalne, jak określono w międzynarodowym prawie dotyczącym praw człowieka, Traktacie o Unii Europejskiej i konstytucji Egiptu – stanowią wspólną wartość i fundament nowoczesnego państwa demokratycznego. Egipt i UE zobowiązują się zatem do promowania demokracji, podstawowych wolności i praw człowieka jako konstytucyjnych praw wszystkich swoich obywateli, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami międzynarodowymi. W tym kontekście UE będzie wspierała Egipt w procesie przekształcenia tych praw w obowiązujące prawo.

a) Nowoczesne państwo demokratyczne

Egipt i UE zobowiązały się do zapewnienia rozliczalności, praworządności, pełnego poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz reagowania na potrzeby swoich obywateli. UE będzie wspierała dążenia Egiptu do **wzmocnienia zdolności instytucji państwowych** do skutecznego przeprowadzenia **reformy sektora publicznego**, do zwiększenia zdolności **organów egzekwowania prawa w realizacji ich obowiązków w zakresie zapewniania wszystkim bezpieczeństwa**, a także rozwinięcia **nowych konstytucyjnych funkcji parlamentu**. Ponadto UE i Egipt zacieśnią współpracę w obszarze **modernizacji wymiaru sprawiedliwości**, zwiększania dostępu wszystkich obywateli do wymiaru sprawiedliwości poprzez pomoc prawną i tworzenie wyspecjalizowanych sądów, reformy zarządzania finansami publicznymi oraz **walki z korupcją**. UE i Egipt rozważą również możliwość rozwinięcia współpracy sądowej w sprawach karnych i cywilnych. Współpraca parlamentarna między UE a Egiptem, w tym poprzez ustrukturyzowane wymiany między komisjami i grupami parlamentarnymi, wzmocniłaby koordynację i przyczyniłaby się do większego wzajemnego zrozumienia. UE będzie również wspierała wysiłki Egiptu, aby **wzmocnić pozycję władz lokalnych** w zakresie planowania i świadczenia usług publicznych, a także zapewniania równości szans gospodarczych, społecznych i politycznych oraz wspierania integracji społecznej dla wszystkich.

b) Bezpieczeństwo i terroryzm

Bezpieczeństwo jest wspólnym celem obu stron. **Terroryzm** oraz brutalny ekstremizm sprzyjający rozwojowi terroryzmu stanowią zagrożenie dla całej tkanki społecznej po obu stronach Morza Śródziemnego. Stwarzają one poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa i dobrobytu naszych obywateli. Zwalczanie tych zagrożeń stanowi wspólny cel UE i Egiptu; ich współpraca jest możliwa w ramach kompleksowego podejścia, które pozwoli zająć się źródłowymi przyczynami terroryzmu z należyтым poszanowaniem praw człowieka i podstawowych wolności, w celu skutecznego **przeciwdziałania i zapobiegania radykalizacji postaw**, a także wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego. UE i Egipt zobowiązują się do dalszej współpracy w walce z ekstremizmem i wszelkimi formami dyskryminacji, w tym islamofobią i ksenofobią.

Do innych obszarów współpracy należą między innymi ochrona lotnictwa, zapewnienie bezpieczeństwa oraz zdolność do zapobiegania i zwalczania międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, m.in w zakresie przemytu migrantów, handlu ludźmi, handlu narkotykami oraz prania pieniędzy.

Strony postanawiają zacieśniać współpracę w dziedzinie realizacji programu działania ONZ na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką, w tym poprzez wymianę doświadczeń, szkoleń i inne działania związane z budowaniem zdolności.

c) **Zarządzanie przepływami migracyjnymi z korzyścią dla obu stron**

Deklaracja polityczna oraz wspólny plan działania przyjęte na szczycie w Valletcie będą stanowiły główne ramy współpracy między UE a Egiptem w dziedzinie migracji. UE będzie wspierała dążenia rządu egipskiego do wzmocnienia jego systemu **zarządzania migracjami**, w tym elementów reformy legislacyjnej i strategii w zakresie zarządzania migracjami. UE będzie wspierała wysiłki Egiptu w dziedzinie zapobiegania i zwalczania nielegalnej migracji, przemytu ludzi oraz handlu ludźmi, w tym działania związane z identyfikacją ofiar handlu ludźmi i udzielaniem im pomocy. Komisja będzie również dążyła do wspierania i umacniania zdolności Egiptu w zakresie ochrony praw migrantów oraz zapewnienia ochrony kwalifikującym się osobom, zgodnie z międzynarodowymi standardami. UE i Egipt przeanalizują możliwości współpracy w dziedzinie dobrowolnego powrotu migrantów o nieuregulowanym statusie do ich kraju pochodzenia, mając na uwadze, by migracja była zarządzana na całym świecie w sposób legalny. Działania te będą szły w parze ze współpracą dotyczącą zwalczania źródłowych przyczyn nielegalnej migracji, w szczególności ubóstwa i bezrobocia.

Mobilność osób może przyczynić się do rozwijania umiejętności i wiedzy, co z kolei może przyczynić się do rozwoju Egiptu. Może ona również przyczyniać się do budowania trwałych pomostów między wysoko wykwalifikowaną siłą roboczą w UE i Egipcie. UE i Egipt zobowiązały się do pełnej ochrony praw migrantów.

III. Zasady współpracy

Przywiązywanie wagi do czynnika ludzkiego oraz propagowanie kontaktów międzyludzkich przyczyni się do wzmocnienia powiązań, a tym samym do utrwalenia partnerstwa między UE a Egiptem. Wzajemna rozliczalność i odpowiedzialność wobec społeczeństwa europejskiego i egipskiego jest istotnym aspektem priorytetów partnerstwa.

Kwestie będące przedmiotem wspólnego zainteresowania powinny również być podejmowane w drodze **silniejszej współpracy regionalnej i subregionalnej (południe-południe)**. W tym względzie UE i Egipt będą współpracowały w ramach Unii dla Śródziemnomorza oraz poprzez Fundację im. Anny Lindh, w szczególności w ramach dialogu międzykulturowego.

Kultura dialogu okazała się cennym narzędziem w rozwijaniu wzajemnego szacunku. **Zasadnicze znaczenie będzie miało pogłębienie dialogu** politycznego na temat demokracji i praw człowieka oraz utrzymanie tych aspektów technicznych, które go wzmacniają. Dialog umożliwi również ugruntowanie partnerstwa oraz podsumowanie jego zasięgu i osiągnięć.

Zgodnie z priorytetami rządu Egiptu w priorytetach partnerstwa położony zostanie nacisk na działania dotyczące **młodzieży**, od której zależy długoterminowa stabilność naszych społeczeństw, oraz **kobiet**, niezbędnych do osiągnięcia postępu w społeczeństwie. Kluczowym celem jest wzmocnienie ich pozycji i zapewnienie im prawnych i praktycznych narzędzi umożliwiających im odgrywanie należytej roli w społeczeństwie poprzez aktywny udział w gospodarce i sprawowaniu rządów. UE nadal będzie dzieliła się swoimi doświadczeniami w zakresie walki z dyskryminacją kobiet i promowania równości płci, a także propagowania włączenia społecznego i zapewnienia możliwości ludziom młodym.

UE i Egipt zgadzają się co do tego, że **społeczeństwo obywatelskie** jest ważnym i skutecznym czynnikiem przyczyniającym się do realizacji priorytetów partnerstwa oraz przejrzystego i partycypacyjnego sprawowania rządów, a także wspierającym trwający w Egipcie proces zrównoważonego rozwoju. Obie strony będą współpracowały z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego w procesie rozwoju gospodarczego, politycznego i społecznego zgodnie z egipską konstytucją i odpowiednimi przepisami krajowymi.

IV. Wniosek

W duchu współodpowiedzialności UE i Egipt wspólnie określiły priorytety partnerstwa oraz opracują uzgodniony mechanizm oceny i monitorowania. Przewidziano także przegląd śródkresowy, aby ocenić wpływ priorytetów partnerstwa. Zgodnie z ukierunkowanym podejściem przyjętym w priorytetach partnerstwa oraz przy uwzględnieniu wzajemnych interesów, UE i Egipt wspólnie **zoptymalizują wdrażanie układu o stowarzyszeniu**. Komitet stowarzyszenia i Rada stowarzyszenia pozostaną głównymi podmiotami, które będą prowadziły ogólną ocenę realizacji priorytetów partnerstwa w ujęciu rocznym.